

Umowa sprzedaży samochodu

Na pierwszy rzut oka temat kupna bądź sprzedaży samochodu może się wydawać rzeczą tak prozaiczną, iż nie powinien nastroczać żadnych problemów. W „sieci” krąży przecież *multum* nieskomplikowanych wzorów umowy sprzedaży samochodu, które można łatwo wypełnić i *viola!* Sprawa załatwiona.

Proza życia codziennego i praktyka pokazują jednak, iż takie proste, lakoniczne wzory mogą nie zawierać odpowiednich postanowień, które zabezpiecząby w pełni interes każdej ze stron. W dalszym ciągu zdarzają się przypadki problemów i konfliktów pomiędzy stronami zawartej umowy, wynikające m.in. z: nieznamomości przepisów prawa, niestarannego przygotowania treści samej umowy, zaniechania dokładnego zapoznania się przed podpisaniem umowy z jej treścią, bądź konsultacji treści projektu proponowanej przez drugą stronę umowy z prawnikiem.

Poniżej omówimy jakie obowiązkowe elementy powinna zawierać umowa sprzedaży, na jakie kwestie zwrócić szczególną uwagę, tak by cały proces przebiegł sprawnie i w zgodzie z obowiązującym prawem.

Czy forma umowy jest ważna?

Regulacje dotyczące umowy sprzedaży, zwanej również potocznie „*umową kupna-sprzedaży*”, zawarte są w art. 535-588 Kodeksu cywilnego. Przepisy nie wymagają, aby umowa sprzedaży samochodu dla swej ważności była zawarta w ściśle określonej formie. Umowa taka może być zawarta nawet w formie ustnej. Trzeba jednak zaznaczyć, iż w tak zawarta umowa nie będzie chronić w pełni zarówno kupującego, jak i sprzedającego. Uniemożliwi również przerejestrowanie zakupionego pojazdu.

Warto więc zdecydować się na zawarcie umowy sprzedaży co najmniej w formie pisemnej. Ułatwi to rozstrzygnięcie ewentualnych sporów, które mogą w przyszłości powstać na linii sprzedawca - kupujący, jak również wykazanie odpowiednim urzędom, iż jesteśmy aktualnym właścicielem samochodu.

Co powinna zawierać umowa sprzedaży samochodu?

Prawidłowo sporządzony dokument umowy sprzedaży winien w pierwszej kolejności jak najdokładniej określać: datę oraz miejsce jej zawarcia oraz określenie stron transakcji. Należy więc precyzyjnie określić, kto jest sprzedającym, a kto kupującym i w tym celu zawrzeć w treści umowy następujące dane osobowe stron:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) numer PESEL;
- 3) adres zamieszkania;

- 4) rodzaj dokumentu tożsamości, jego numer oraz organ, przez który dokument ten został wydany.

W dalszej kolejności umowa sprzedaży samochodu powinna określać jej przedmiot, a więc jak najdokładniej identyfikować samochód, który jest przedmiotem transakcji. W tym celu należy w oparciu o dostępne dokumenty wpisać do umowy następujące informacje:

- 1) marka i model pojazdu;
- 2) rok produkcji;
- 3) numer silnika i jego pojemność;
- 4) kolor nadwozia;
- 5) typ nadwozia (SUV, kombi, hatchback, coupe itd.)
- 6) numer VIN (nadwozia);
- 7) numer rejestracyjny;
- 8) przebieg pojazdu wyrażony w kilometrach.

Wszystkie wskazane wyżej dane winny znajdować się w dowodzie rejestracyjnym samochodu oraz być widoczne we wnętrzu auta. Warto dokładnie zweryfikować poprawność danych identyfikujących pojazd zawartych w umowie, z rzeczywistym stanem rzeczy. Dzięki podjętym środkom ostrożności zyskamy pewność, że odjedziemy dokładnie tym samochodem, który nabyliśmy.

Kolejnym istotnym elementem umowy sprzedaży jest określenie ceny sprzedaży *brutto* (słownie i pisemnie) oraz sposobu i terminu jej zapłaty, jak również poświadczenie otrzymania tejże kwoty przez sprzedającego. Można w treści umowy zawrzeć zapis narzucający obowiązek uregulowania wszelkich kosztów wynikających z zakupu na kupującego.

Częstokroć zdarza się, iż przy sprzedaży samochodu strony zaniżają wysokość ceny w treści umowy w stosunku do tej rzeczywiście uiszczonej. Dzięki temu kupujący może opłacić niższy podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC). Warto jednak (z punktu widzenia kupującego) dobrze się zastanowić, czy taka czynność będzie aby na pewno korzystna na przyszłość.

W przypadku bowiem wystąpienia np. wad ukrytych pojazdu, o których sprzedający kupującego nie poinformował, ten drugi będzie miał prawo dochodzić swoich roszczeń tylko do wysokości ceny określonej w umowie. W konsekwencji, jeżeli faktycznie kupiliśmy auto np. za 20 tys. złotych, jednak w umowie cena została określona na 15 tys. złotych, to w przypadku ewentualnych sporów sądowych pozostałe 5 tys. złotych może okazać się nie do odzyskania.

Strony, przedmiot umowy, cena - co jeszcze?

Są jeszcze inne zapisy, które winny znaleźć się w treści umowy. Przede wszystkim powinno się tam znaleźć oświadczenie sprzedającego, iż sprzedawany samochód stanowi jego własność, a także, że jest on wolny od jakichkolwiek obciążeń na rzecz osób trzecich, nie stanowi przedmiotu zabezpieczenia oraz nie toczy się żadne postępowanie którego samochód jest przedmiotem.

Zapis taki daje zabezpieczenie przed skutkami np. egzekucji komorniczej. Jeżeli wobec pojazdu toczy się jakiegokolwiek postępowanie, na podstawie podpisanej umowy kupujący będzie miał prawo dochodzić zwrotu zapłaconej ceny.

W umowie sprzedaży powinno się również znaleźć oświadczenie kupującego o nabyciu i otrzymaniu za cenę sprzedaży samochodu zgodnego z opisem zawartym w umowie, przy czym należy wyraźnie wskazać datę i miejsce wydania samochodu. Nadto umowa powinna zawierać oświadczenie, iż kupujący zapoznał się ze stanem technicznym pojazdu i sprawdził jego oznaczenia numeryczne.

Umowa winna zostać sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, zaś każdy z tych egzemplarzy powinien zostać podpisany zarówno przez kupującego, jak i sprzedającego.

Co sprzedający winien wydać kupującemu wraz z samochodem?

Oprócz podpisanej umowy sprzedaży samochodu oraz samego pojazdu sprzedający powinien przekazać nabywcy:

- 1) komplet kluczyków do samochodu;
- 2) dowód rejestracyjny pojazdu;
- 3) kartę pojazdu;
- 4) potwierdzenie posiadania ubezpieczenia OC, wraz z dowodem wniesienia odpowiednich składek.

W obecnym stanie prawnym, w przypadku gdy dowód rejestracyjny pojazdu w chwili sprzedaży nie posiada wolnych miejsc na kolejne badanie techniczne i nie został wymieniony na nowy - sprzedawca powinien dodatkowo wydać kupującemu zaświadczenie o przeprowadzeniu aktualnego badania technicznego pojazdu i dopuszczeniu do ruchu, wystawione przez stację kontroli pojazdów.

Jeśli auto zostało sprowadzone spoza granic Polski, kupujący winien otrzymać także dokumenty potwierdzające uiszczenie przez poprzedniego właściciela:

- 1) opłat celnych,
- 2) opłaty recyklingowej,
- 3) akcyzy,
- 4) innej wymaganej prawem opłaty.

Transakcja sfinalizowana - co dalej?

Trzeba też nadmienić, iż cały proces związany ze sprzedażą bądź zakupem samochodu wymaga także szeregu formalności, których należy dopilnować po zawarciu samej umowy sprzedaży, a których niedopilnowanie również może stać się w przyszłości przyczyną problemów.

Podpisanie umowy sprzedaży, wydanie samochodu oraz zapłata ceny, to nie koniec obowiązków stron.

Jak już wyżej wspomniano, od umowy sprzedaży samochodu należy uiszczyć podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC). Wysokość podatku wynosi 2% wartości auta. Ten obowiązek podatkowy spoczywa na kupującym.

Sprzedający tylko w jednym przypadku musi rozliczyć się z fiskusem - w razie sprzedaży samochodu przed upływem 6 miesięcy od jego zakupu. W takiej sytuacji, przy okazji rozliczania swojego rocznego PIT-u, sprzedawca musi uwzględnić w nim dochód z tytułu sprzedaży auta.

Fakt sprzedaży samochodu należy także w ciągu 30 dni od daty sprzedaży zgłosić do właściwego wydziału komunikacji w Starostwie Powiatowym. Jest to obowiązek wynikający z art.

78 pkt. 2 ustawy *Prawo o ruchu drogowym* i ciąży zarówno na sprzedającym, jak i kupującym, jednakże poważniejsze konsekwencje zaniechania temu obowiązkowi ponieść może sprzedający.

Jeżeli bowiem sprzedaż samochodu nie zostanie zgłoszona Starości, to w oczach urzędników oraz organów ścigania właściciel pozostaje niezmieniony. W przypadku **mandatu lub użycia auta do przestępstwa**, ukarany zostać może były już właściciel. Podobnie jest w przypadku **nałożenia kar za brak polisy OC**.

Wraz ze zbyciem samochodem sprzedający powinien przekazać kupującemu polisę OC. Dodatkowo jego kolejnym obowiązkiem jest poinformowanie o fakcie sprzedaży samochodu towarzystwo ubezpieczeniowe, w którym miał wykupioną polisę OC - w terminie 14 dni od zawarcia umowy. Zgłoszenia dokonuje przez wypełnienie i dostarczenie ubezpieczycielowi formularza, który znajduje się na jego stronie internetowej, podając w nim:

- 1) swoje dane osobowe;
- 2) dane osobowe nabywcy;
- 3) model, markę, numer rejestracyjny pojazdu i numer VIN;
- 4) okres obowiązywania polisy.

Warto załączyć również umowę kupna-sprzedaży, na której widnieją wszystkie powyższe dane. Jeżeli sprzedający tego nie zrobi lub się z tym spóźni, naraża się na windykację za wznowioną polisę, czy drugą ratę składki.

Nowy właściciel auta może kontynuować polisę lub wypowiedzieć umowę i wykupić ubezpieczenie gdzie indziej. W tym drugim przypadku, jako poprzedni właściciel samochodu, masz prawo ubiegać się od ubezpieczyciela o zwrot składek za niewykorzystany okres.

Tak w skrócie wyglądają szczegóły dotyczące kwestii formalnych związanych z przygotowaniem i zawarciem umowy sprzedaży samochodu. Jeżeli jednak mamy jakąkolwiek nierozwiązaną wątpliwość co do treści umowy, którą mamy zawrzeć oraz dalszych kroków po sprzedaży - warto zasięgnąć porady specjalisty w osobie adwokata, bądź radcy prawnego.

Lokalizacja Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego i Nieodpłatnej Mediacji w Powiecie Strzeleckim:

I. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej i mediacji prowadzony przez Stowarzyszenie Sursum Corda:

- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkiem**, ul. Dębowa 11, w poniedziałki w godz. 13.00-17.00
- **Urząd Miejski w Leśnicy**, ul. 1 Maja 9, we wtorki w godz. 14.00-18.00
- **Urząd Gminy w Jemielnicy**, ul. Strzelecka 67, w środy w godz. 11.30-15.30
- **Starostwo Powiatowe w Strzelcach Opolskich**, ul. Jordanowska 2, w czwartki w godz. 15.00-19.00 - specjalizacja mediacja
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujeździe**, ul. Stawęcicka 19, w piątki w godz. 13.00-17.00

II. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej i mediacji prowadzony przez radców prawnych i adwokatów:

1. **Starostwo Powiatowe w Strzelcach Opolskich**, ul. Jordanowska 2, od poniedziałku do środy i w piątek od 14.00-18.00, w czwartek od 11.00-15.00

II. Punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji prowadzony przez Stowarzyszenie Sursum Corda:

1. **Starostwo Powiatowe w Strzelcach Opolskich**, ul. Jordanowska 2, od poniedziałku do środy i w piątek od 8.00-12.00, w czwartek od 7.00-11.00

W związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom związanym z COVID-19, wszystkie punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego od dnia **13 marca 2020 r.** pozostają **ZAMKNIĘTE** do odwołania.

Przed udaniem się do punktu poleca się w pierwszej kolejności kontakt telefoniczny (tel. 77 440 17 97) w celu uzgodnienia sposobu przyjmowania interesantów, ponieważ w przypadku obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo wprowadzenia stanu nadzwyczajnego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może odbywać się za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu.

Aktualne informacje na temat dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej w czasie trwania koronawirusa znajdują Państwo na stronie internetowej Powiatu Strzeleckiego: <https://powiatstrzelecki.pl/3944/nieodplatna-pomoc-prawna-na-terenie-powiatu-strzeleckiego-w-2021-r.html>

Rejestracja na wizyty

w celu uzyskania pomocy w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego należy dokonać wcześniejszej rejestracji.

Rejestracja na wizyty odbywa się pod numerem telefonu: 77 440 17 97, w poniedziałek w godz. 7.30 do 17.00, od wtorku do czwartku w godz. 7.30-15.30, w piątek w godz. 7.30-14.00, a także online poprzez system teleinformatyczny Ministerstwa Sprawiedliwości pod adresem: <https://np.ms.gov.pl/opolskie/strzelecki>.

„Projekt finansowany z budżetu Państwa, realizowany przez Powiat Strzelecki”